

UČITELJSKI TOVARIŠ.

List za šolo in dom.

Izhaja v 1. in 15. dan vsacega meseca, in stane vse leto 3 gold., pol leta 1 gold. 50 kr. Spise in dopise vzprejema uredništvo. — Naročnina in oznanila pošiljajo se založništvu v Milic-ovo tiskarno v Ljubljani.

Štev. 17.

V Ljubljani, 1. septembra 1883. l.

XXIII. leto.

Poučilo šolskim oblastim in šolskemu nadzorništvu.

(Konec.)

Postavno določilo, da naj šolski voditelj izkaže, da je sposoben učiti vero ónega spoznavanja, kateremu pripada večina učencev dotične šole po srednjem številu, kakor je bilo v poprejšnjih petih letih (§. 48. postave in XI. izpeljavnega ukaza) — bode pripomoglo, da se bode točno pospeševala naloga ljudski šoli, odrejati otroke, da bodo nravni in pobožni in da bodo svetni učitelji pri poučevanju v verskem uku potrebno in trajno sodelovali. S tem določilom se dozdanje šolske uravnave izpremené tako, da se bode pri razpisih izpraznjenih služeb šolskih voditeljev izrekoma térjalo, da naj se izkaže sposobnost za poučevanje v verskem uku, katera se more zadobiti pri preizkušnji o učiteljski sposobnosti ali pri kaki poznejši dopolnilni preizkušnji. Na ta izkaz bodo se tudi na tanko ozirali vsi, ki nasvetujejo ali predlagajo, pa tudi šolske oblasti, ki imenujejo šolske voditelje.

Ker se vsled §. 5. odstavek 6 državne šolske postave s 14. maja 1869. l., če je treba, nalaga učitelju, da on otroke, kateri so z njim ene vere, poučuje v tem, se samo po sebi razume, da mora šolski voditelj, ki se v službo nastavlja, biti te vere, za katero se terja sposobnost v razpisani službi.

Pri nastavljanji šolskega voditelja se ne določuje, bode li on pri poučevanju v verskem uku sodeloval, zato, ker se ta posebna dolžnost po postavi ne nalaga samo šolskemu voditelju, temuč se pri večrazrednih šolah more nalagati kakor popred tudi kateremu drugemu učitelju, kateri je za to sposoben. V tej zadevi se bode pri vsakem potrebnem slučaju tako kakor zdaj ravnalo po §. 5. odstavek 6. in 7. državne šolske postave s 14. maja 1869. l.

Akoravno novo določilo, kar se tiče nastavljanja šolskih voditeljev pri premagujoči večini šol, v katere hodijo otroci skoro samo ene in iste vere, varuje le zgoraj omenjene namene za večino otrok ene šole, se po duhu tega določila kakor tudi po učni in vzgojni nalogi ljudske šole, sploh po moči skrbi tudi za poučevanje v veri otrokom, ki so v manjšini. Tedaj bodo tisti, ki v dotične službe predlagajo in imenujejo, in šolske oblasti le v duhu postave delali, ako se bode pri nastavljanji učiteljev v večrazrednih šolah, kjer je več namešanih otrok raznih ver, tudi po moči oziralo na manjšino.

Izpeljavo §. 36. postave pripravlja užé tukajšnji ukaz s 6. maja t. l. št. 8666.

Dalje bode se po potrebi odredovalo, vendar pa se samo po sebi vé, da morejo deželne šolske oblasti po svoji izkušeni pazljivosti dotične potrebe opazovati in po svoji pravici c. k. ministerstvu za bogocastje in uk svetovati to, kar se jim zdi pripravno.

Kazaje na sklepni odstavek izpeljavnega ukaza razume se samo po sebi, da naj se tudi pričujoči ministerski ukaz v posameznih deželah le po §. 75. postave omejeno uporablja.*

*) V c. k. založbi šolskih knjig prišla je na svetlo knjižica (in se dobiva za 10 kr.): „Das Reichs-Volksschulgesetz sammt der Durchführungs-Verordnung vom 8. Juni 1883, Z. 10618, — tako tudi v Milic-evi tiskarni: „Postava (z 29. aprila 1873. l.) veljavna za Kranjsko“, „Postava (z 9. marcija 1879. l.) z nekaterimi izpremembami“ in „Postava (z 2. maja 1883. l.“ — vkup za 15 kr.) Uredn.